

FA-17

Psychology Paper-I (First Subsidiary)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

મત્રલક : (1) ડકઁકત S «Sklkk oky Mkh¾kt Au
(2) ઉત્તરો પ્રસ્તુત અને મુઘ્દાસર હોવા જોઈએ.

1. મનોવિજ્ઞાનનાં પેટાક્ષેત્રો(શાખાઓ) દર્શાવી, કોઈપણ ત્રણ શાખાઓ વર્ણવો. ૧૪
અથવા
૧. મનોવિજ્ઞાનમાં પ્રયોજાતી પ્રાયોગિક પદ્ધતિ સમજાવો.
૨. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૧૪
(અ) પ્રેરણામાપનની પદ્ધતિઓ સમજાવો.
(બ) જાતીય અને માતૃત્વની પ્રેરણાની સમજૂતી આપો.
(ક) આવેગ દરમ્યાન થતા સ્વયંસંચાલિત ફેરફારો વર્ણવો.
(ડ) આવેગ અભિવ્યક્તિની રીતો વર્ણવો.
૩. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૧૪
(અ) ક્રિયાત્મક અભિસંધાન અંગેનો સ્કીનરનો પ્રયોગ વર્ણવો.
(બ) પ્રાથમિક અને દ્વિતીયિક પ્રબલન વિષે સમજાવો.
(ક) શાબ્દિક શિક્ષણના પ્રકારો જણાવો. 'શબ્દ શિક્ષણ' સમજાવો.
(ડ) સ્મરણની વ્યાખ્યા અપો. સ્મરણના તબક્કાઓ સમજાવો.
૪. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૧૪
(અ) પ્રત્યક્ષીકૃત સાતત્ય સમજાવો.
(બ) ઊંડાઈનું પ્રત્યક્ષિકરણ એટલે શું ? તેના દ્વિ-નેત્રીય સંકેતો વર્ણવો.
(ક) ધ્યાનવિચલનની સમજૂતી આપો.
(ડ) ધ્યાનને અસર કરતા આંતરિક પરિબળો વર્ણવો.
૫. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૧૪
(અ) સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનાં લક્ષણો વર્ણવો.
(બ) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીઓના પ્રકારો વર્ણવો.
(ક) વ્યક્તિત્વની વ્યાખ્યા આપો. વ્યક્તિત્વ વિકાસ પર અસર કરતાં પરિબળ તરીકે 'વારસાગત પૂર્વ વલણો'ની ચર્ચા કરો.
(ડ) વ્યક્તિત્વ માપનની પદ્ધતિઓ જણાવો. કોઈ પણ એક પદ્ધતિ સમજાવો.

Seat No. : _____

FA-17

Psychology Paper-I (First Subsidiary)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Each question carries equal marks.
(2) Answers must be precise and relevant.

1. State the sub-fields (branches) of Psychology. Describe any **three** branches. **14**

OR

1. Explain the Experimental Method used in Psychology.
2. Answer any **TWO** sub-questions from the following : **14**
- (a) Explain the methods of measuring Motivation.
  - (b) Explain Sex and Maternal Drives.
  - (c) Describe autonomous changes occurring during emotion.
  - (d) Describe the ways of expressing emotion.
3. Answer any **TWO** sub-questions from the following : **14**
- (a) Describe Skinner's experiment of Operant Conditioning.
  - (b) Explain Primary and secondary reinforcement.
  - (c) State the types of Verbal Learning. Explain 'Word Learning'.
  - (d) Define Memory. Explain stages of Memory.
4. Answer any **TWO** sub-questions from the following : **14**
- (a) Explain Perceptual Constancy.
  - (b) What is Depth Perception? Describe its binocular cues.
  - (c) Explain Fluctuation of Attention.
  - (d) Describe internal factors affecting Attention.
5. Answer any **TWO** sub-questions from the following : **14**
- (a) Describe characteristics of a good Psychological Test.
  - (b) Describe types of Psychological Tests.
  - (c) Define Personality. Discuss 'Inherited Predispositions' as a factor affecting Personality Development.
  - (d) State the methods of Personality Measurement. Explain any **one** method.

FA-17**Psychology Paper-I (First Subsidiary)**

(Old Course)

Time : 3 Hours]**[Max. Marks : 70****મકાલક :** (1) ડકઁક S «Skkk okny Mh¾kt Au

(2) ઉત્તરો પ્રસ્તુત અને મુઘ્દાસર હોવા જોઈએ.

1. મનોવિજ્ઞાનમાં પ્રયોજાતી પ્રયોગ પધ્ધતિ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૧૪
- અથવા**
૧. પ્રેરણા એટલે શું? સ્નેહ અને સંપર્કની પ્રેરણા સમજાવો.
૨. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૧૪
- (અ) આવેગ એટલે શું? આવેગ દરમ્યાન થતા આંતરિક શારીરિક ફેરફારો વર્ણવો.
 (બ) આનંદનો આવેગ વર્ણવો.
 (ક) શાસ્ત્રીય અભિસંઘાન એટલે શું? પાવલોવનો પ્રયોગ વર્ણવો.
 (ડ) પરિહાર અભિસંઘાન એટલે શું? આ અંગેનો પ્રયોગ વર્ણવો.
૩. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૧૪
- (અ) શીખવાની પધ્ધતિઓ જણાવો. ‘સમગ્ર વિ. વિભાગ’ પધ્ધતિ સમજાવો.
 (બ) ટૂંકા ગાળાની સ્મૃતિ અને લાંબા ગાળાની સ્મૃતિ સમજાવો.
 (ક) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સમૂહીકરણના નિયમો સમજાવો.
 (ડ) ધ્યાનનાં વસ્તુલક્ષી નિર્ણાયક પરિબળો સમજાવો.
૪. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પેટાપ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. ૧૪
- (અ) સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનાં લક્ષણો વર્ણવો.
 (બ) વ્યાવસાયિક અભિયોગ્યતા કસોટીઓ વર્ણવો.
 (ક) વ્યક્તિત્વ વિકાસને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો. કોઈપણ બે પરિબળોની ચર્ચા કરો.
 (ડ) વ્યક્તિત્વ માપનની પધ્ધતિઓ જણાવો. રોરશાની શાહીના ઘાબાંની કસોટી વર્ણવો.
૫. નોંધ લખો (કોઈપણ બે) ૧૪
- (૧) ઔદ્યોગિક મનોવિજ્ઞાન
 (૨) અજ્ઞાત પ્રેરણાઓ
 (૩) બદલો અને શિક્ષાના ઉપયોગો
 (૪) આકૃતિ અને પશ્ચાદ્ભૂમિકા
 (૫) બુધ્ધિમાં વ્યક્તિગત તફાવતો

Seat No. : _____

FA-17

Psychology Paper-I (First Subsidiary)

(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Each question carries equal marks.
(2) Answers must be precise and relevant.

1. Explain with illustration Experimental Method used in Psychology **14**

OR

1. What is Motivation? Explain the Motivation of Affection and Affiliation.

2. Answer any **TWO** sub-questions from the following : **14**

- (a) What is Emotion ? Describe internal physiological changes occurring during Emotion.
- (b) Describe the Emotion of Pleasure.
- (c) What is Classical Conditioning ? Describe Pavlov's experiment.
- (d) What is Avoidance Conditioning ? Describe its experiment.

3. Answer any **TWO** sub-questions from the following : **14**

- (a) State the Methods of Learning. Explain 'Whole Vs. Part' Method.
- (b) Explain Short Term Memory and Long Term Memory.
- (c) Explain Laws of Grouping in Perception.
- (d) Explain Objective determinants of Attention.

4. Answer any **TWO** sub-questions from the following : **14**

- (a) Describe the characteristics of a good Psychological Test.
- (b) Describe Vocational Aptitude Tests.
- (c) State the factors affecting Personality Development. Discuss any **two** factors.
- (d) State the methods of Personality Measurement. Describe Rorschach Ink-blot Test.

5. Write notes (any **TWO**) : **14**

- (1) Industrial Psychology
- (2) Unconscious Motives
- (3) Uses of Reward and Punishment
- (4) Figure and background
- (5) Individual differences in Intelligence.